

Наскоро ќе се издвои група фирми од т.н. суперкотација, кои ќе мора да исполнуваат најстроги критериуми за да добијат "билет" за овој екстраелитен клуб. Така, ако сега на пазарот на капитал постојат 43 котираните компании, набрзо тие ќе се поделат на суперкотација и на берзанска котација. Токму суперкотацијата ќе ги "регрутира" најквалитетните фирми во земјава, кои ќе имаат најдобар имиџ и ќе важат за најпрепорачливи за берзанските играчи за да инвестираат во нивните акции.

НА ИНВЕСТИТОРИТЕ ЌЕ ИМ ДАДЕМЕ ЛЕСЕН ВОДИЧ ЗА КОИ КОМПАНИИ ЌЕ ДОБИЈАТ НАЈМНОГУ ПОДАТОЦИ, АКО СЕ ОДЛУЧАТ ДА ИНВЕСТИРААТ, ВЕЛИ ИВАН ШТЕРИЕВ, ПРВ ЧОВЕК НА БЕРЗАТА

СУПЕРКОТАЦИЈАТА КАКО НОВ "ИМИЏ" НА ВИСОКАТА КЛАСА

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

Од крајот на февруари, суперлига од најуспешни, најголеми и најтранспарентни, или со еден збор, македонски топ-компанији ќе се формира на Македонската берза.

"Целиот проект на менување на Правилникот за котација на Берзата стартува сега, кога сите досегашни стимулативни административни мерки на фирмите за привлекување на фирмите на котација, како што беше случајот со задолжителната котација и со даночните стимулации, се укинаа. Затоа, во моменти кога влегуваме во чист пазарен амбиент, сметаме дека е добар момент

да се направи нешто што е вообичаен стандард кај другите берзи (во регионот и пошироко н.з.), да се поделат котираните компании во неколку групи. Идеја е најголемите компании, кои ќе прифатат највисоки стандарди во објавувањето на податоци, да се стават во посебен сегмент наречен 'суперкотација', вели Иван Штериев, директор на Македонска берза.

Штериев потенцира дека на тој начин на инвеститорите ќе им се даде лесен водич за кои компании ќе добијат најмногу податоци, ако се одлучат да инвестираат во Македонија. Така ќе се издвојат и компаниите кои доброволно ги прифатиле највисоките стандарди на корпоративното управување.

КРИТЕРИУМИ

Поточно, наскоро ќе се издвои група фирми од т.н. суперкотација, кои ќе мора да исполнуваат најстроги критериуми за да добијат "билет" за овој екстраелитен клуб. Всушност, ако сега на

пазарот на капитал постојат 43 котираните компании, набрзо тие ќе се поделат на суперкотација и на берзанска котација. Токму суперкотацијата ќе ги "регрутира" најквалитетните фирми во земјава, кои ќе имаат најдобар имиџ и ќе важат за најпрепорачливи за берзанските играчи за да инвестираат во нивните акции. Строгите услови кои ќе им ги бара Берзата ќе ги прави заслужни за мак топ-листата. Тие ќе бидат многу посилен од критериумите, според кои се избираат сега котираните. Критериумите беа фирмата да достави ревидирани финансиски извештаи од последните 3 години, да има капитал од најмалку 2 милиона евра, јавно поседувани акции од минимум 25 отсто и 200 акционери. Но, наскоро ќе треба многу повеќе за компаниите да влезат во суперлигата. Кај нас, за утврдување на правилата на суперкотацијата користени се искуствата од берзите во регионот, како во Словенија и во Хрватска, а веќе ваков сегмент на Берзата постои и во Бугарија и во Романија. Новина е тоа што сега се

ДЕЛБА НА КОТИРАНИТЕ

додава нов услов, а тоа е компанијата да има своја Интернет страница и на македонски и на англиски јазик. Овие фирми ќе мора и на двата јазика да ги објавуваат и сите други информации, известувања и финансиски извештаи. Новина е и заострувањето на обврската за објавување на најважните предлог-одлуки, кои ќе бидат ставени на дневен

за котација од 2 милиона евра.

"Членовите" на суперлигата ќе треба да имаат акции во јавност најмалку од 20 отсто, а целта е тука да можат да се вклучат и компании со помал процент јавни акции, но кои во маса се значаен број акционери. Фирмата ќе мора да брое најмалку 200 акционери, како и за досегашната котација.

ват ревидирани финансиски извештаи за последните 2 години, основна главнина од 500.000 евра, акции во јавност од минимум 15 отсто и најмалку 100 акционери. Тоа значи дека сега фирмите кои котираат, но и други кои ќе се приклучат, ќе се поделат во две лиги. Тоа ќе им помогне на инвеститорите да добијат многу попрецизна слика за тоа кој е кој на пазарот.

Инаку, можноста за стартување на берзанската котација е отворена откако кон крајот на минатата година Комисијата за хартии од вредност ѝ одобри на Берзата да изврши измени и да воведат нови правила за котација. Генерално, идејата е да се издвојат најквалитетните котираните компании во посебен дел, велат од Берзата. Од нивен интерес ќе биде да објавуваат колку што може повеќе информации, бидејќи суперкотацијата ќе значи уште подобар имиџ и ќе важат и како најпрепорачливи кај инвеститорите. Поради тоа, битно е да постои ваква можност, за компаниите кои сакаат транспарентно да работат да бидат во можност да "се издвојат" во очите на потенцијалните странски инвеститори. Овој потег на Берзата е од голема важност, зашто досегашните светски искуства покажаа дека за инвеститорите транспарентноста е број еден во бизнисот, па со ова само ќе се зголеми нивниот интерес за акциите на фирмите од суперкотацијата, потоа поадекватна пазарна верификација на цената на акциите, а тоа во крајна мерка ќе предизвика раст на вредноста на компаниите. Нешто што на македонската економија и тоа како и е потребно во моментите кога завршија даночните олеснувања на котираните компании, кои на Македонската берза им овозможуваа плаќање помал данок на профит.

"Со ова заврши една развојна фаза во која компаниите се стимулираа со системски мерки да котираат на Берзата", изјави директорот Иван Штериев. Во иднина, како што нагласи Штериев, основен мотив за котација на фирмите на пазарот на капитал ќе биде, како што и треба да биде, бизнис интересот и пазарните законитости.

ДОБРОВОЛНОТО ПРИФАЌАЊЕ НА НАЈВИСОКИТЕ СТАНДАРДИ НА КОРПОРАТИВНОТО УПРАВУВАЊЕ Е ПРЕДНОСТ КАЈ СТРАНСКИТЕ ИНВЕСТИТОРИ

ред на собранието на акционери, како и најважните донесени одлуки. Од голема важност е и прифаќањето на кодексот за корпоративно управување и фирмите од суперкотацијата ќе имаат обврска еднаш годишно да достават изјава во врска со неговото почитување. Покрај ова, важен критериум е фирмата да имала профит најмалку во сите три последни години. Тоа значи дека ако во било која од нив фирмата прикажала загуба, автоматски не може да конкурира за суперкотацијата. На добивката досега не се инсистираше од котираните компании. Втор услов е таа да има основна главнина (капитал) или пазарна капитализација од 10 милиони евра. Тоа е дури пет пати повеќе од условот

КВАЛИТЕТОТ ПРЕД БРОЈКИТЕ

На Берзата не знаат колку домашни компании ќе се соберат во ова екстра-друштво.

"Би било добро да се што повеќе, но бројката не е најбитна, туку да се создаде една вистинска топ-листа", објаснуваат од пазарот на капитал. Покрај овој елитен клуб, ќе постои и вториот дел - берзанска котација. Тука критериумите се малку "симнати" во однос на оние од досегашната котација, со цел котирањето да им се овозможи на многу солидни фирми кои го сакаат и тоа го заслужуваат. Услови се да доста-

ИСПРАТИ СМС **КУПИ ГО ВИСТИНСКИОТ ПОДАРОК**

1. На 075 14 14 42 испрати СМС со содржина*: **POD 075XXXXXX** каде што XXXXXX е бројот на твојата сакана личност.
2. Таа ќе добие анонимна порака со прашање - што би сакала да добие за подарок.
3. Почекај го нејзиниот одговор, а потоа „изненади“ ја со вистинскиот подарок!

СМС ПОДАРОК услугата чини 20 ДЕН. + 18% ДДВ
*со празно место, како во примерот

ИСПРАТИ СМС НА
075 14 14 42
20 ДЕН. + 18% ДДВ

СОНОВНИК

За толкување на твојот сон испрати СМС порака со следната содржина*: **SON** помн
Толкувањето го добиваш веднаш.
*со празно место како во примерот